

HEILIGE MIS VOLGENS DE TRIDENTIJNSE RITUS

De Tridentijnse ritus is de liturgie van de Heilige Mis zoals die door paus Pius V in 1570 werd uitgevaardigd voor het overgrote deel van de Rooms-Katholieke Kerk. Deze liturgie is voortgekomen uit de bepalingen van het Concilie van Trente (1545-1563).

Paus Paulus VI heeft zijn goedkeuring gegeven aan de liturgie zoals we die nu kennen, de Novus Ordo Missæ, ingevoerd in november 1969. In 2007 heeft Paus Benedictus XVI de Tridentijnse Heilige Mis als buitengewone vorm van de liturgie van de Heilige Eucharistie zonder veel restricties weer toegestaan in het motu proprio "Summorum Pontificum"

De verdeling van de liturgische teksten is als volgt:

Gebeden van voorbereiding, voetgebeden	Ordo Missæ pag. 1
Introïtus (kan gezongen worden tijdens de voetgebeden)	Katern
Kyrie	Ordo Missæ pag. 6
Gloria (Feesten)	Ordo Missæ pag. 6
Oratio	Katern
Epistel	Katern
Graduale en/of Alleluia of Tractus	Katern
Evangelie	Katern
Credo (bepaalde Feesten)	Katern
Offertorium	Katern
Offerande	Ordo Missæ pag. 10
Secreta	Katern
Prefatie	Katern
Sanctus	Ordo Missæ pag. 14
Canon van de H. Mis	Ordo Missæ pag. 15
Pater noster	Ordo Missæ pag. 20
Agnus Dei	Ordo Missæ pag. 22
Confiteor	Ordo Missæ pag. 25
Communio	Katern
Postcommunio	Katern
Wegzending en zegen	Ordo Missæ pag. 28
Laatste Evangelie	Ordo Missæ pag. 29
Gebeden na de H. Mis	Ordo Missæ pag. 30

VASTE GEBEDEN VAN DE HEILIGE MIS

*De misdienaren antwoorden de priester namens de gelovigen.
Bij binnenkomst van de priester en de misdienaren gaan allen
staan. Na de reverentie van de priester knielen allen.*

GEBEDEN VAN VOORBEREIDING AAN DE VOET VAN HET ALTAAR.

P. In † nomine Patris, et Filii,
et Spiritus Sancti. Amen.

In † de naam van de Vader en
de Zoon en de Heilige Geest.
Amen.

*Priester en misdienaren bidden aan de voet van het altaar
afwisselend Psalm 42 (43), 1-5:*

Antiphona.

P. Introibo ad altare Dei.

Antifoon.

Ik zal opgaan tot het altaar van
God.

M. Ad Deum qui lætificat iuven-
tutem meam.

Tot God die mijn jeugd
verblijdt.

*De volgende psalm blijft achterwege in de H.Missen gedurende de
Passietijd (van Passiezondag t/m Witte Donderdag) en in
Requiemmissen. Dan gaat de priester onmiddellijk verder met de
woorden 'Adiutorium nostrum'.*

P. Iudica me, Deus, et discerne
causam meam de gente non
sancta: ab homine iniquo et
dolosio erue me.

God, schaf mij recht, kom voor
mij op bij dit onheilig volk,
bevrijd mij van de mens vol
valsheid en bedrog.

M. Quia tu es, Deus, fortitudo
mea: quare me repulisti, et
quare tristis incedo, dum affligit
me inimicus?

Want Gij, o God, zijt mijn
sterkte; waarom verstoot Gij
mij? Waarom loop ik in droef-
heid rond, terwijl de vijand mij
verdrukt?

P. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

M. Et introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætificat juventutem meam.

P. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

M. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei, et Deus meus.

P. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

M. Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in sæcula sæculorum. Amen.

Antiphona

P. Introibo ad altare Dei.

M. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

P. Adiutorium ✠ nostrum in nomine Domini.

M. Qui fecit cælum et terram.

Zend mij uw licht en uw waarheid; zij zullen mij geleiden en brengen op uw heilige berg en in uw tent.

En ik zal opgaan tot het altaar van God; tot God die mijn jeugd verblijdt.

Ik zal U loven op de citer, God, mijn God; waarom zijt gij bedroefd, mijn ziel, en waarom verontrust gij mij?

Vertrouw op God, eens zal ik Hem weer loven, mijn Redder en mijn God.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Zoals het was in het begin en nu, en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Antifoon.

Ik zal opgaan tot het altaar van God.

Tot God die mijn jeugd verblijdt.

Onze ✠ hulp is in de naam des Heren.

Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Diegebogen belijdt de priester zijn schuld:

P. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Ioanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et vobis fratres, quia peccavi nimis cogitatione verbo, et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaellem Archangelum, beatum Ioannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Ik belijd voor de almachtige God, voor de Heilige Maria altijd Maagd, de H.Aartsengel Michaël, de H.Johannes de Doper, de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen en u, broeders, dat ik zeer gezondigd heb in gedachten, woorden en werken:

(klopt drie keer op zijn borst)
door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld. Daarom smEEK ik de H.Maria, altijd Maagd, de H.Aartsengel Michaël, de H.Johannes de Doper, de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen, en u, broeders, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

De misdienaren antwoorden:

M. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam æternam.

Moge de almachtige God zich over u ontfermen, uw zonden vergeven, en u geleiden tot het eeuwig leven.

P. Amen.

Amen.

De misdienaren belijden gebogen hun schuld:

M. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Ioanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi pater,

Ik belijd voor de almachtige God, voor de Heilige Maria altijd Maagd, de H.Aartsengel Michaël, de H.Johannes de Doper, de Heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen

quia peccavi nimis cogitatione
verbo, et opere: mea culpa,
mea culpa, mea maxima culpa.
Ideo precor beatam Mariam
semper Virginem, beatum
Michaelem Archangelum, bea-
tum Ioannem Baptistam,
sanctos Apostolos Petrum et
Paulum, omnes Sanctos, et te
pater, orare pro me ad
Dominum Deum nostrum.

P. Misereatur vestri omnipotens
Deus, et dimissis peccatis
vestris, perducatur vos ad vitam
aeternam.

M. Amen.

P. Indulgentiam, ✠ absolutio-
nem et remissionem peccato-
rum nostrorum, tribuat nobis
omnipotens et misericors Domi-
nus.

M. Amen.

P. Deus, tu conversus vivifica-
bis nos.

M. Et plebs tua laetabitur in te.

P. Ostende nobis Domine,
misericordiam tuam.

M. Et salutare tuum da nobis.

P. Domine, exaudi orationem
meam.

M. Et clamor meus ad te veniat.

en u, vader, dat ik zeer
gezondigd heb in gedachten,
woorden en werken:

(klopt drie keer op zijn borst)

door mijn schuld, door mijn
schuld, door mijn grote schuld.
Daarom smee ik de H.Maria,
altijd Maagd, de H.Aartsengel
Michaël, de H.Johannes de
Doper, de Heilige Apostelen
Petrus en Paulus, alle heiligen,
en u, vader, voor mij te bidden
tot de Heer, onze God.

Moge de almachtige God zich
over u ontfermen, uw zonden
vergeven, en u geleiden tot het
eeuwig leven.

Amen.

Kwijtschelding, ✠ vrij spraak en
vergiffenis van onze zonden
schenke ons de almachtige en
barmhartige Heer.

Amen.

God, Keer U tot ons, en Gij zult
ons doen leven.

En uw volk zal zich in U ver-
heugen.

Toon ons, Heer, uw barm-
hartigheid.

En schenk ons uw heil.

Heer, verhoor mijn gebed.

En mijn roepen kome tot U.

P. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

P. Oremus.

De Heer zij met u.

En met uw geest

Laat ons bidden.

De priester bestijgt het altaar, terwijl hij in stilte bidt:

Aufer a nobis, quæsumus
Domine, iniquitates nostras: ut
ad Sancta Sanctorum puris
mereamur mentibus introire.
Per Christum Dominum nos-
trum. Amen.

Wij smeken U, Heer, neem
onze ongerechtigheden van ons
weg, opdat wij met een zuiver
gemoed het Heilige der Heiligen
mogen binnengaan. Door
Christus, onze Heer. Amen.

*De priester kust het altaar en vereert de relieken van de heiligen,
die in het altaar rusten.*

Oramus te Domine, per merita
Sanctorum tuorum, quorum
reliquiæ hic sunt, et omnium
Sanctorum: ut indulgere digne-
ris omnia peccata mea. Amen.

Wij bidden U, Heer, door de
verdiensten van uw heiligen,
van wie de relieken hier rusten,
en van alle heiligen, dat Gij U
gewaardigt al mijn zonden te
vergeven. Amen.

DE VOORMIS OF MIS VAN DE GELOOFSLEERLINGEN

INTROITUS (*Zie katern*)

*De priester leest de Introitus aan de epistelzijde van het altaar.
Aan het begin maakt hij het kruisteken.*

KYRIE ELEISON

De priester zingt afwisselend met de gelovigen:

P. Kyrie eleison. Heer, ontferm U over ons.

Allen: Kyrie eleison. Heer, ontferm U over ons.

P. Kyrie eleison. Heer, ontferm U over ons.

Allen: Christe eleison. Christus, ontferm U over ons.

P. Christe eleison. Christus, ontferm U over ons.

Allen: Christe eleison. Christus, ontferm U over ons.

P. Kyrie eleison. Heer, ontferm U over ons.

Allen: Kyrie eleison. Heer, ontferm U over ons.

P. Kyrie eleison. Heer, ontferm U over ons.

DE LOFZANG "GLORIA IN EXCELSIS DEO"

Op feesten bidt de priester de volgende lofzang of hij zingt hem afwisselend met de gelovigen:

Gloria in excelsis Deo.

Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

Laudamus te.

Benedicimus te. Adoramus te.

Glorificamus te.

Eer aan God in den hoge.

en vrede op aarde aan de mensen van goede wil.

Wij loven U.

Wij prijzen en aanbidden U.

Wij verheerlijken U.

Gratias agimus tibi propter
magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex cælestis,
Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite, Iesu
Christe.
Domine Deus, Agnus Dei, Filius
Patris,
Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Qui tollis peccata mundi,
suscipe deprecationem nos-
tram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus.
Tu solus Dominus.
Tu solus Altissimus,
Iesu Christe,
cum Sancto Spiritu, †
in gloria Dei Patris. Amen.

Wij zeggen U dank voor uw
grote heerlijkheid.
Heer God, hemelse Koning,
God, almachtige Vader.
Heer, eniggeboren Zoon, Jezus
Christus.
Heer God, Lam Gods, Zoon van
de Vader.
Gij, die wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U over ons.
Gij, die wegneemt de zonden
der wereld aanvaard ons
gebed.
Gij, die zit aan de rechterhand
van de Vader, ontferm U over
ons. Want Gij alleen zijt de
Heilige. Gij alleen de Heer.
Gij alleen de Allerhoogste,
Jezus Christus,
met de Heilige Geest, †
in de heerlijkheid van God de
Vader. Amen.

ORATIO (*Zie katern*)

De priester wendt zich tot de gelovigen en zegt:

P. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.
P. Oremus.

De Heer zij met u.
En met uw geest.
Laat ons bidden.

*Volgens de rubrieken kan het Gebed (Oratio) door een of meer
Gebeden worden gevolgd. Indien dit het geval is, worden ook aan
het Offergebed en het Slotgebed één of meer Gebeden
toegevoegd. De priester besluit met een lofprijzing van de Heilige
Drievuldigheid en de misdienaren antwoorden: Amen.
Allen gaan zitten of blijven geknield.*

EPISTEL (*Zie katern*)

*De priester leest de Lezing voor het Evangelie (Epistel).
Aan het einde antwoorden de misdienaren:
Deo gratias, God zij dank gebracht.*

GRADUALE EN/OF ALLELUIA OF TRACTUS (*Zie katern*)

Na de lezing bidt de priester het Graduale en/of het Alleluia (indien van toepassing met Sequentie) of de Tractus (in de Vastentijd).

EVANGELIE (*Zie katern*)

Diep gebogen voor het altaar bidt de priester ter voorbereiding op de lezing van het Evangelie:

P. Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiaë Prophetæ calculo mundasti ignito: ita me tua grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Iube, Domine, benedicere.

Dominus sit in corde meo et in labiis meis: ut digne et competenter annuntiem Evangelium suum. Amen.

Zuiver mijn hart en mijn lippen, almachtige God, Gij, die de lippen van de profeet Jesaja gezuiverd hebt met een gloeiende kool; en gewaardig U in uw liefdevolle barmhartigheid mij zo te zuiveren dat ik in staat ben uw Evangelie waardig te verkondigen. Door Christus, onze Heer. Amen.

Geef mij, Heer, uw zegen.

De Heer zij in mijn hart en op mijn lippen: opdat ik op waardige en passende wijze zijn Evangelie verkondig. Amen.

Allen gaan staan uit eerbied voor het woord van de Heer. Bij de aankondiging van de lezing maken allen met de duim een kruisteken op het voorhoofd, de mond en de borst om daardoor

aan te geven dat wij het Evangelie van Christus met het verstand aanvaarden, met de mond willen belijden en met het hart liefhebben.

P. Dominus vobiscum.

De Heer zij met u.

Allen: Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

P. † Sequentia (Initium) sancti Evangelii secundum N.

† Vervolg (Begin) van het heilig Evangelie volgens N.

Allen: Gloria tibi, Domine.

Glorie zij U, Heer.

De priester zingt of leest met luide stem het Evangelie aan de linkerzijde van het altaar.

Na het Evangelie zeggen de misdienaars:

M. Laus tibi, Christe.

Lof zij U, Christus.

De priester kust het evangelieboek en zegt in stilte:

P. Per evangelica dicta delectur nostra delicta.

Mogen door de woorden van het Evangelie onze zonden worden uitgewist.

Allen gaan zitten.

Op zondagen en bepaalde feesten volgen de Preek en het Credo.

De Collecte ten bate van de parochie wordt van harte bij u aanbevolen.

BEREIDING VAN DE OFFERGAVEN EN OFFERANDE

OFFERTORIUM (*Zie katern*)

De priester kust het altaar en zegt tot de gelovigen:

P. Dominus vobiscum.

De Heer zij met u.

M. Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

P. Oremus.

Laat ons bidden.

De priester bidt in stilte het offertorium.

OFFERANDE VAN HET BROOD

Vervolgens brengt hij de offergaven in gereedheid. Hij neemt de pateen met de hostie en heft die omhoog terwijl hij zegt:

P. Suscipe, sancte Pater, omnipotens æterne Deus, hanc immaculatam hostiam, quam ego indignus famulus tuus offero tibi, Deo meo vivo et vero, pro innumerabilibus peccatis, et offensionibus, et negligentis meis, et pro omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus fidelibus christianis vivis atque defunctis: ut mihi, et illis proficiat ad salutem in vitam æternam. Amen.

Aanvaard, heilige Vader, almachtige, eeuwige God, dit vlekkeloos offer, die ik, uw onwaardige dienaar, aan U opdraag, mijn levende en ware God, voor mijn ontelbare zonden, beledigingen en nalatigheden; voor alle hier aanwezigen, en voor alle gelovige christenen, levenden en doden: opdat het mij en hun tot heil moge zijn voor het eeuwige leven. Amen.

Hij maakt een kruisteken met de pateen en schuift de hostie op de corporale.

OFFERANDE VAN DE WIJN

De priester giet wijn in de kelk, zegent het water en doet een beetje water bij de wijn, als teken van de vereniging van de goddelijke en menselijke natuur in Christus, terwijl hij zegt:

P. Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti, et mirabilius reformasti: da nobis per hujus aquæ et vini mysterium ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps, Iesus Christus Filius tuus Dominus

God, die de waardigheid van de menselijke natuur op wonderbare wijze geschapen hebt, en op nog wonderbaarlijker wijze hebt hersteld (door de verlossing van Christus): laat ons, door het geheim van dit water en deze wijn, deelachtig worden aan de goddelijkheid

noster: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus: per omnia sæcula sæculorum. Amen.

van Hem, die zich gewaardigd heeft onze menselijke natuur aan te nemen: Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer, die met U leeft en heerst in de eenheid van de Heilige Geest, God, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Hij neemt de kelk en heft die omhoog terwijl hij zegt:

P. Offerimus tibi, Domine, calicem salutaris tuam deprecantes clementiam: ut in conspectus divinæ majestatis tuæ, pro nostra et totius mundi salute cum odore suavitatis ascendat. Amen.

Wij offeren U, Heer, de kelk van het heil en smeken uw goedertierenheid: dat hij voor het aanschijn van uw goddelijke majesteit in aangename geur moge opstijgen tot heil van ons en van heel de wereld. Amen.

Hij maakt een kruisteken met de kelk, plaatst deze op de corporale en bedekt hem met de palla; daarna zegt hij enigszins gebogen:

P. In spiritu humilitatis, et in animo contrito suscipiamur a te, Domine, et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, Domine Deus.

In een geest van nederigheid en met een vermorzeld hart smeken wij door U aanvaard te worden, Heer, en moge heden ons offer zo voltrokken worden voor uw aanschijn, dat het U behaagt, Heer, onze God.

Hij strekt de armen uit en zegent de offergaven:

P. Veni, Sanctificator omnipotens æterne Deus: et benedice hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.

Kom, Heiligmaker, almachtige, eeuwige God, en zegen **†** dit offer dat voor uw heilige naam is bereid.

HANDWASSING

Aan de epistelzijde van het altaar wast de priester de handen terwijl hij psalm 25 (26), 6-12 bidt:

P. Lavabo inter innocentes manus meas: et circumdabo altare tuum, Domine.

Ut audiam vocem laudis: et enarrem universa mirabilia tua. Domine, dilexi decorem domus tuæ: et locum habitationis gloriæ tuæ.

Ne perdas cum impiis, Deus animam meam: et cum viris sanguinum vitam meam: in quorum manibus iniquitates sunt: dextera eorum repleta est muneribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum: redime me, et miserere mei. Pes meus stetit in directo: in ecclesiis benedicam te, Domine.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in sæcula sæculorum. Amen.

Ik was mijn handen in onschuld, en ga rond uw altaar, Heer.

Om U een loflied te zingen, uw wondere daden te prijzen.

Het huis waar Gij woont heb ik lief, Heer, de woonplaats van uw heerlijkheid.

Verdelg mij dan niet met de zondaars, God, mijn leven niet met de moordenaars; misdaden kleven aan hun handen en hun rechterhand is omgekocht.

Ik echter wandel in onschuld; red mij en wees mij genadig! Mijn voet bewandelt de rechte weg; ik zal U loven in de gemeenschap, Heer!

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Zoals het was in het begin en nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Gedurende de Passietijd en in Requiemmissen wordt het Gloria Patri weggelaten.

GEBED TOT DE HEILIGE DRIEVULDIGHEID

Gebogen voor het midden van het altaar zegt de priester:

P. Suscipe sancta Trinitas, hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriam passionis, resurrectionis, et ascensionis Iesu Christi Domini nostri, et in honorem beatæ Mariæ semper Virginis, et beati Ioannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et omnium Sanctorum: ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem: et illi pro nobis intercedere dignentur in cælis, quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Aanvaard, Heilige Drievuldigheid, deze offerande, die wij U opdragen ter gedachtenis aan het lijden, de verrijzenis en de hemelvaart van onze Heer Jezus Christus, en ter ere van de H.Maria, altijd Maagd, van de H.Johannes de Doper, van de HH.Apostelen Petrus en Paulus, van deze en van alle Heiligen; opdat zij hun tot eer en ons tot heil moge strekken; en mogen zij, van wie wij de gedachtenis vieren op aarde, voor ons ten beste spreken in de hemel. Door dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

Hij kust het altaar, keert zich naar de gelovigen en zegt:

P. Orate fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

M. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.

P. Amen.

Bidt, broeders, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige Vader.

Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen tot lof en eer van zijn Naam, tot welzijn ook van ons en van heel zijn heilige Kerk.

Amen.

SECRETA (*Zie katern*)

Hij zegt het Offergebed (Secreta) en besluit met luide stem:

P. Per omnia sæcula sæculorum   Door alle eeuwen der eeuwen.
M. Amen.   Amen.

Allen gaan staan.

PREFATIE (*Zie katern*)

P. Dominus vobiscum.   De Heer zij met u.
Allen: Et cum spiritu tuo.   En met uw geest.
P. Sursum corda.   Verheft uw harten.
Allen: Habemus ad Dominum.   Wij hebben ze tot de Heer
verheven.
P. Gratias agamus Domino Deo   Brengen wij dank aan de Heer,
nostro.   onze God.
Allen: Dignum et iustum est.   Het is passend en rechtmatig.

Priester en gelovigen zingen samen:

Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt cæli et terra gloria
tua. Hosanna in excelsis.
Benedictus qui venit in nomine
Domini.
Hosanna in excelsis.

Heilig, Heilig, Heilig,
de Heer, de God der Hemelse
Machten.
Vol zijn hemel en aarde van uw
heerlijkheid. Hosanna in den
hoge.
Gezegend Hij, die komt in de
naam des Heren.
Hosanna in den hoge.

Allen knielen.

CANON VAN DE HEILIGE MIS

De Priester bidt in stilte de canon van de Heilige Mis:

Te igitur, clementissime Pater, per Iesum Christum, Filium tuum, Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus uti accepta habeas et benedicas hæc ✠ dona, hæc ✠ munera, hæc ✠ sancta sacrificia illibata, in primis, quæ tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta catholica: quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum: una cum famulo tuo Papa nostro *N.* et Antistite nostro *N.* et omnibus orthodoxis, atque catholicæ et apostolicæ fidei cultoribus.

Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum *N.* et *N.* et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est et nota devotio, pro quibus tibi offerimus: vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis, pro se suisque omnibus: pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumnitatis suæ: tibi que reddunt vota sua æterno Deo, vivo et vero.

U dan, algoede Vader, vragen en smeken wij nederig door Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer, dat Gij wilt aanvaarden en zegenen deze ✠ giften, deze ✠ gaven, deze ✠ heilige vlekkeloze offergaven, die wij U aanbieden allereerst voor uw heilige katholieke Kerk; geef haar genadig vrede, bescherming en eenheid en geleid haar over de gehele wereld, in gemeenschap met uw dienaar, onze Paus *N.*, met onze Bisschop *N.*, en met alle gelovigen die, rechtzinnig en trouw, de behoeders zijn van het katholieke en apostolische geloof.

Gedenk, Heer, uw dienaars en dienaressen *N.* en *N.* en allen hier aanwezig, wier geloof Gij kent en wier toewijding U gebleken is, voor wie U dit offer van lof wordt opgedragen, en ook zichzelf dragen het U op, voor henzelf en al hun dierbaren, voor de verlossing van hun zielen, voor hun zaligheid en behoud waarop zij hopen, en die hun gebeden richten tot U, de eeuwige, levende en ware God.

Communicantes, et memoriam venerantes, in primis gloriosæ semper Virginis Mariæ, Genetricis Dei et Domini nostri Iesu Christi: sed et beati Ioseph, eiusdem Virginis Sponsi, et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum, Petri et Pauli, Andreæ, Iacobi, Ioannis, Thomæ, Iacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis et Thaddæi: Lini, Cleti, Clementis, Xysti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Ioannis et Pauli, Cosmæ et Damiani: et omnium Sanctorum tuorum; quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

(De misdienaar belt.)

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quæsumus, Domine, ut placatus accipias: diesque nostros in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum iubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quæsumus, benedictam, adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabilemque

Verbonden in eenzelfde gemeenschap, eren wij de gedachtenis allereerst van de glorierijke Maria, altijd Maagd, Moeder van onze God en Heer Jezus Christus, en mede van de H.Jozef, bruidegom van de H.Maagd, en van uw heilige Apostelen en Martelaren Petrus en Paulus, Andreas, Jacobus, Johannes, Thomas, Jacobus, Filippus, Bartolomeüs, Matteüs, Simon en Taddeüs; Linus, Cletus, Clemens, Sixtus, Cornelius, Cyprianus, Laurentius, Chrysogonus, Johannes en Paulus, Cosmas en Damianus en van al uw Heiligen; omwille van hun verdiensten en voorspraak help ons in alle omstandigheden door uw kracht en uw bescherming. Door dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

Aanvaard genadig, vragen wij, Heer, dit offer van ons, uw dienaars, en van allen die U toebehoren; leid ons alle dagen van ons leven in uw vrede, ontruk ons aan de eeuwige verwerping en tel ons bij het getal van uw uitverkorenen. Door Christus, onze Heer. Amen.

Gewaardig U, God, deze offergaven ten volle te ƿ zegenen, te ƿ bevestigen, te ƿ bekrachtigen, haar waarachtig

facere digneris: ut nobis
Corpus et Sanguis fiat
dilectissimi Filii tui, Domini
nostri Iesu Christi.

Qui, pridie quam pateretur,
accepit panem in sanctas ac
venerabiles manus suas, et
elevatis oculis in cælum ad te
Deum Patrem suum omnipoten-
tem, tibi gratias agens
bene-dixit, fregit, deditque
discipulis suis, dicens: Accipite,
et manducate ex hoc omnes.

HOC EST ENIM CORPUS MEUM.

Simili modo postquam cenatum
est, accipiens et hunc
præclarum calicem in sanctas
ac venerabiles manus suas:
item tibi gratias agens,
bene-dixit, deditque discipulis
suis, dicens: Accipite, et bibite
ex eo omnes.

HIC EST ENIM CALIX
SANGUINIS MEI, NOVI ET
ÆTERNI TESTAMENTI: MYSTE-
RIUM FIDEI: QUI PRO VOBIS
ET PRO MULTIS EFFUNDETUR
IN REMISSIONEM PECCATO-
RUM.

Hæc quotiescumque feceritis, in
mei memoriam facietis.

en aanvaardbaar te maken; dat
zij aldus voor ons mogen
worden het Christus Lichaam en
Bloed van uw zeerbeminde
Zoon, onze Heer Jezus
Christus.

Op de dag voor zijn lijden nam
Hij het brood in zijn heilige en
eerbiedwaardige handen, sloeg
zijn ogen op ten hemel, tot U,
God zijn almachtige Vader, Hij
dankte U, Christus zegende het brood,
brak het en gaf het aan zijn
leerlingen met deze woorden:
Neemt en eet hiervan, gij allen.

WANT DIT IS MIJN LICHAAM.

Evenzo nam Hij, na de maaltijd,
deze voortreffelijke kelk in zijn
heilige en eerbiedwaardige
handen, Hij dankte U opnieuw,
Christus zegende hem en reikte hem
aan zijn leerlingen met deze
woorden: Neemt en drinkt hier
allen uit.

WANT DIT IS DE KELK VAN
MIJN BLOED, VAN HET NIEUWE
EN EEUWIGE VERBOND,
GEHEIM VAN HET GELOOF,
DAT VOOR U EN VOOR VELEN
WORDT VERGOTEN TOT
VERGEVING VAN DE ZONDEN.

Zo dikwijls gij dit zult doen, zult
gij het doen tot mijn
gedachtenis.

Unde et memores, Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, eiusdem Christi Filii tui, Domini nostri, tam beatæ passionis, nec non et ab inferis resurrectionis, sed et in cælos gloriosæ ascensionis: offerimus præclaræ maiestati tuæ de tuis donis ac datis hostiam † puram, hostiam † sanctam, hostiam † immaculatam, Panem † sanctum vitæ æternæ et Calicem † salutis perpetuæ.

Supra quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris: et accepta habere, sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti Abel, et sacrificium Patriarchæ nostri Abrahæ: et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Supplices te rogamus, omnipotens Deus: iube hæc perferri per manus sancti Angeli tui in sublime altare tuum, in conspectu divinæ maiestatis tuæ: ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum Filii tui Corpus et Sanguinem sumpserimus, omni benedictione cælesti et gratia repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Daarom, Heer, gedenkend, het heilig lijden van dezelfde Christus, uw Zoon, onze Heer, zijn verrijzenis uit het dodenrijk en zijn glorievolle hemelvaart, brengen wij, uw dienaren, tezamen met uw heilig volk, aan uw verheven majesteit, van uw eigen giften en gaven, het zuiver † offer, het heilig † offer, het vlekkeloos † offer: het heilig † Brood van het eeuwig leven en de † Kelk van het onvergankelijk geluk.

Zie genadig en goedgunstig neer op deze offergaven en wil ze aanvaarden, zoals Gij hebt willen aanvaarden de gaven van uw dienaar Abel, de rechtvaardige, het offer van onze aartsvader Abraham en het heilig en vlekkeloos offer, U opgedragen door uw hogepriester Melchisedek.

Nederig vragen wij U, almachtige God, laat deze gaven door de handen van uw heilige Engel dragen tot op uw altaar in den hoge, voor het aanschijn van uw goddelijke majesteit. En mogen wij allen, nu wij deelhebben aan dit altaar en het hoogheilig † Lichaam en † Bloed van uw Zoon ontvangen, met hemelse

zegen en genade vervuld worden. Door dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum *N. et N.*, qui nos præcesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis.

Gedenk ook, Heer, uw dienaars en dienaressen *N. en N.*, die ons zijn voorgedaan met het teken van het geloof en rusten in de slaap van de vrede.

Ipsis, Domine, et omnibus in Christo quiescentibus locum refrigerii, lucis et pacis, ut indulgeas, deprecamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Wij smeken U, Heer, laat hen, en allen die in Christus rusten, genadig toe tot het oord van verkwikking, licht en vrede. Door dezelfde Christus, onze Heer. Amen.

Nobis quoque peccatoribus famulis tuis, de multitudine miserationum tuarum sperantibus, partem aliquam et societatem donare digneris, cum tuis sanctis Apostolis et Martyribus: cum Ioanne, Stephano, Matthia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnete, Cæcilia, Anastasia et omnibus Sanctis tuis: intra quorum nos consortium, non æstimator meriti, sed veniæ, quæsumus, largitor admitte. Per Christum Dominum nostrum.

En ons, uw zondige dienaars, die hopen op uw overvloedige barmhartigheid, wil ook ons opnemen in de gemeenschap met uw heilige Apostelen en Martelaren, met Johannes, Stefanus, Mattias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus, Felicitas, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnes, Cecilia, Anastasia en met al uw Heiligen. Laat ons toe tot hun gezelschap, vragen wij, niet omwille van onze verdiensten maar door de weldaad van uw vergiffenis. Door Christus onze Heer.

Per quem hæc omnia, Domine, semper bona creas, sanctificas, vivificas, benedicis et præstas nobis.

Door wie Gij, Heer, al deze goede gaven altijd weer schept, ✠ heiligt, ✠ levend maakt, ✠ zegent en ons uitdeelt.

Per ip̄sum, et cum ip̄so, et in ip̄so, est tibi Deo Patri † omnipotenti, in unitate Spiritus † Sancti, omnis honor et gloria.

Door † Hem en met † Hem en in † Hem is aan U God, almachtige † Vader, in de eenheid van de Heilige † Geest, alle eer en heerlijkheid.

De misdienaar belt. Vervolgens besluit de priester met luide stem:

P. Per omnia sæcula sæculorum
M. Amen.

Door alle eeuwen der eeuwen.
Amen.

PATER NOSTER

De priester zingt het 'Pater noster', de gelovigen blijven geknield.

P. Oremus.
Præceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati, audemus dicere:

Pater noster, qui es in cælis:
sanctificetur nomen tuum:
adveniat regnum tuum:
fiat voluntas tua,
sicut in cælo, et in terra.
Panem nostrum quotidianum da nobis hodie,
et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.
Et ne nos inducas in tentationem:

Allen: Sed libera nos a malo.

Laat ons bidden.
Aangespoord door het voorschrift van de Zaligmaker, en door goddelijke onderrichting gevormd, durven wij zeggen:
Onze Vader, die in de hemel zijt; uw naam worde geheiligd; uw rijk kome; uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood; en vergeef ons onze schuld, zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven; en leid ons niet in bekoring.

Maar verlos ons van het kwade.

De priester antwoordt in stilte:

P. Amen.

Amen.

P. Libera nos, quæsumus, Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus et futuris: et intercedente beata et gloriosa semper Virgine Dei Genitrice Maria, cum beatis Apostolis tuis Petro et Paulo, atque Andrea, et omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris: ut, ope misericordiæ tuæ adiuti, et a peccato simus semper liberi et ab omni perturbatione securi.

Verlos ons, vragen wij, Heer, van alle verleden, tegenwoordig en toekomstig kwaad; en op voorspraak van de Heilige en Glorierijke Maria, altijd Maagd en Moeder van God, van uw Heilige Apostelen Petrus en Paulus, Andreas en van alle Heiligen, geef goedgunstig vrede in onze dagen, opdat wij door de hulp van uw barmhartigheid, steeds vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle verwarring.

BREKEN VAN DE HEILIGE HOSTIE EN VERMENGING VAN DE GEDAANTEN

De priester breekt de Heilige Hostie in drie delen en zegt:

P. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum, Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus,

Door dezelfde Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer, die met U leeft en heerst in de eenheid van de Heilige Geest, God,

Met luide stem:

P. Per omnia sæcula sæculorum
M. Amen.

Door alle eeuwen der eeuwen.
Amen.

De priester neemt het kleinste van de drie delen en maakt er driemaal het kruisteken mee boven de kelk en zegt:

P. Pax ✠ Domini sit ✠ semper vobis ✠ cum.
M. Et cum spiritu tuo.

De vrede ✠ des Heren zij ✠ altijd met ✠ u.
En met uw geest.

Hij laat het deeltje in de kelk vallen en zegt in stilte:

P. Hæc commixtio et consecratio Corporis et Sanguinis Domini nostri Iesu Christi, fiat accipientibus nobis in vitam æternam. Amen.

Deze vermenging en heiliging van het Lichaam en Bloed van onze Heer Jezus Christus moge ons, die ze ontvangen, het eeuwig leven schenken. Amen.

AGNUS DEI EN VREDESKUS

Terwijl hij zich driemaal op de borst klopt zingt hij met de gelovigen:

P. Agnus Dei,
Allen: qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Lam Gods,
dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

P. Agnus Dei,
Allen: qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Lam Gods,
dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

P. Agnus Dei,
Allen: qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons de vrede.

Hij vervolgt in stilte:

P. Domine Iesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis: Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiæ tuæ; eamque secundum voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris: Qui vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd: 'Vrede laat Ik u na, mijn vrede geef Ik u', let niet op mijn zonden, maar op het geloof van uw Kerk; en gewaardig U haar, volgens uw wil, vrede en eenheid te schenken, Gij die leeft en heerst, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Indien de vredeskus wordt gegeven kust hij het altaar en geeft de vrede terwijl hij zegt:

P. Pax tecum.

De vrede zij met u.

M. Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

LAATSTE GEBEDEN VOOR DE COMMUNIE

P. Domine Iesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti: libera me per hoc sacrosanctum Corpus et Sanguinem tuum ab omnibus iniquitatibus meis, et universis malis: et fac me tuis semper inhærere mandatis, et a te numquam separari permittas: Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Heer Jezus Christus, Zoon van de levende God, die volgens de wil van de Vader, met medewerking van de Heilige Geest door uw dood het leven aan de wereld hebt geschonken, bevrijd mij door uw allerheiligst Lichaam en Bloed van al mijn ongerechtigheden en van alle kwaad; geef dat ik steeds gehecht blijf aan uw geboden en laat mij nooit van U gescheiden worden, Gij die met dezelfde God de Vader en de Heilige Geest leeft en heerst, God, in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Perceptio Corporis tui, Domine Iesu Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in iudicium et condemnationem: sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Heer Jezus Christus, moge het nuttigen van uw Lichaam, dat ik, onwaardige, durf te ontvangen, mij niet zijn tot vonnis en veroordeling maar door uw goedheid mij beschermen naar ziel en lichaam en zijn tot een heilzaam geneesmiddel; Gij die leeft en heerst met God de Vader in de eenheid van de Heilige Geest, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De priester knielt en zegt:

P. Panem cælestem accipiam, et nomen Domini invocabo. Het hemels Brood zal ik ontvangen en aanroepen de naam van de Heer.

Hij klopt zich op zijn borst en zegt driemaal terwijl de misdienaar belt:

P. Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea. Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak: maar spreek slechts één woord, en mijn ziel zal gezond worden.

DE HEILIGE COMMUNIE

Hij maakt een kruisteken met de Heilige Hostie terwijl hij zegt:

P. Corpus Domini nostri Iesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen. Het Lichaam van onze Heer Jezus Christus beware mijn ziel tot het eeuwige leven. Amen.

De priester nuttigt de Heilige Hostie en blijft na de nuttiging enkele ogenblikken in stille overweging. Vervolgens neemt hij de palla van de Kelk en zegt:

P. Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero. Hoe kan ik mijn dank betuigen voor al wat de Heer mij gaf? De Kelk van het heil zal ik nemen, aanroepen de Naam van de Heer. Vol lof zal ik de Heer aanroepen en van mijn vijanden verlost zijn.

Hij neemt de Kelk en maakt daarmee een kruisteken:

P. Sanguis Domini nostri Iesu Het Bloed van onze Heer Jezus

Christi custodiat animam meam
in vitam æternam. Amen.

Christus beware mijn ziel tot
het eeuwige leven. Amen.

De priester nuttigt het Heilig Bloed.

Indien de priester dit aangeeft bidden de misdienaren en de gelovigen het Confiteor:

A. Confiteor Deo omnipotenti,
beatæ Mariæ semper Virgini,
beato Michaeli Archangelo,
beato Ioanni Baptistæ, sanctis
Apostolis Petro et Paulo,
omnibus Sanctis, et tibi pater,
quia peccavi nimis cogitatione
verbo, et opere: mea culpa,
mea culpa, mea maxima culpa.
Ideo precor beatam Mariam
semper Virginem, beatum
Michaellem Archangelum, bea-
tum Ioannem Baptistam,
sanctos Apostolos Petrum et
Paulum, omnes Sanctos, et te
pater, orare pro me ad
Dominum Deum nostrum.

Ik belijd voor de almachtige
God, voor de Heilige Maria
altijd Maagd, de H.Aartsengel
Michaël, de H.Johannes de
Doper, de Heilige Apostelen
Petrus en Paulus, alle heiligen
en u, vader, dat ik zeer
gezondigd heb in gedachten,
woorden en werken:

(klopt drie keer op zijn borst)
door mijn schuld, door mijn
schuld, door mijn grote schuld.
Daarom smee ik de H.Maria,
altijd Maagd, de H.Aartsengel
Michaël, de H.Johannes de
Doper, de Heilige Apostelen
Petrus en Paulus, alle heiligen,
en u, vader, voor mij te bidden
tot de Heer, onze God.

P. Misereatur vestri omnipotens
Deus, et dimissis peccatis
vestris, perducatur vos ad vitam
æternam.

Moge de almachtige God zich
over u ontfermen, uw zonden
vergeven, en u geleiden tot het
eeuwig leven.

A. Amen.

Amen.

P. Indulgentiam, ✠ absolutio-
nem et remissionem peccato-
rum nostrorum, tribuat nobis
omnipotens et misericors Domi-
nus.

Kwijtschelding, ✠ vrij spraak en
vergiffenis van onze zonden
schenke ons de almachtige en
barmhartige Heer.

A. Amen.

Amen.

Na de Communie van de priester toont hij de Heilige Hostie en zegt:

P. Ecce Agnus Dei: ecce qui tollit peccata mundi. Zie het Lam Gods; zie Hem die wegneemt de zonden der wereld.

Misdienaren en gelovigen kloppen zich op de borst en herhalen driemaal met de priester:

Allen Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea. Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak: maar spreek slechts één woord, en mijn ziel zal gezond worden.

De Heilige Communie wordt uitgereikt op de tong aan de misdienaren en de gelovigen. U knielt hiertoe aan één van de communiebanken.

Als knielen vanwege lichamelijke beperking niet mogelijk is maakt u, de handen gevouwen voor de borst, een lichte buiging alvorens de Heilige Communie te ontvangen.

De priester maakt een kruisteken met de Heilige Hostie en zegt:

P. Corpus Domini nostri Iesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam. Amen. Het Lichaam van onze Heer Jezus Christus beware uw ziel tot het eeuwige leven. Amen.

Na de Communie van de gelovigen zegt de priester:

P. Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus: et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum. Mogen wij, Heer, in een zuiver hart dragen, wat wij met de mond hebben genuttigd; en dat het ons van een tijdelijke gave moge worden tot een genademiddel voor het eeuwig leven.

Dan purificeert hij zijn lippen met wijn en daarna zijn vingers en de kelk met wijn en water, terwijl hij zegt:

P. Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis, quem potavi, adhæreat visceribus meis: et præsta; ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt Sacramenta: Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum, Amen.

Mogen uw Lichaam, Heer, dat ik heb genuttigd, en uw Bloed dat ik heb gedronken, mij geheel doordringen; en geef dat er in mij geen smet van zonde overblijft, nu Gij mij hebt verkwikt met deze zuivere en heilige Geheimen. Gij die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen. Amen.

COMMUNIO (*Zie katern*)

Aan de epistelzijde van het altaar leest de priester de Antifoon van de communie (Communio).

POSTCOMMUNIO (*Zie katern*)

De priester wendt zich tot de gelovigen:

P. Dominus vobiscum.

De Heer zij met u.

M. Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

Aan de epistelzijde van het altaar zegt de priester het Slotgebed (Postcommunio):

P. Oremus.

Laat ons bidden.

.....

Per omnia sæcula sæculorum

Door alle eeuwen der eeuwen.

M. Amen.

Amen.

WEGZENDING EN ZEGEN

P. Dominus vobiscum.

De Heer zij met u.

Allen: Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

P. Ite, Missa est.

Gaat, het offer is voltrokken.

Allen: Deo gratias.

God zij dank gebracht.

Diepgebogen voor het midden van het altaar bidt de priester:

P. Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium servitutis meæ: et præsta; ut sacrificium, quod oculis tuæ maiestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihi que et omnibus, pro quibus illud obtuli, sit te miserante, propitiabile. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Moge de hulde van mijn dienstwerk U, Heilige Drie-vuldigheid, behagen; en geef dat het offer, dat ik, onwaardige, voor het aanschijn van uw Majesteit heb opgedragen, U welgevallig moge zijn en dat het mij en allen, voor wie ik het heb opgedragen, door uw barmhartigheid tot verzoening moge strekken. Door Christus onze Heer. Amen.

De priester zegent de gelovigen:

P. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, † et Spiritus Sanctus.

Zegene u de almachtige God, de Vader, de Zoon, † en de Heilige Geest.

Allen: Amen.

Amen.

LAATSTE EVANGELIE

Aan de evangeliezijde van het altaar leest de priester het Laatste Evangelie. Allen gaan staan, en tekenen zich bij de aankondiging met de duim op voorhoofd, mond en borst met het kruisteken.

P. Dominus vobiscum.

De Heer zij met u.

Allen: Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

P. † Initium sancti Evangelii secundum Ioannem.

† Begin van het heilig Evangelie volgens Johannes.

Allen: Gloria tibi, Domine.

Glorie zij U, Heer.

De priester leest het Evangelie aan de linkerzijde van het altaar.

Johannes (1, 1-14)

P. In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum est: in ipso vita erat, et vita erat lux hominum: et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes. Hic venit in testimonium, et testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.

In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alles is door Hem geworden, en zonder Hem is niets geworden van hetgeen geworden is. In Hem was leven, en dit Leven was het licht der mensen; en dat Licht schijnt in de duisternis, maar de duisternis heeft het niet begrepen. Er kwam een mens, door God gezonden; zijn naam was Johannes. Deze kwam om te getuigen, om getuigenis te geven van het Licht, opdat allen zouden geloven door hem. Hij zelf was niet het Licht, maar hij moest getuigen van het Licht. Dit was het ware Licht, dat iedere mens verlicht, die komt in deze wereld. Het was

In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine eius: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. (Hic genuflectitur.) ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam eius, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.

in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt, maar de wereld erkende Hem niet. Tot de zijnen kwam Hij, maar de zijnen ontvingen Hem niet. Allen echter, die Hem ontvingen, hen stelde Hij in staat om kinderen te worden van God, hen, die geloven in zijn Naam; en zij werden niet uit bloed, of uit lust van het vlees, of uit de wil van een man, maar uit God geboren. (Hier knielt men.) EN HET WOORD IS VLEES GEWORDEN, en Het heeft onder ons gewoond. En wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de Eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid. God zij dank gebracht.

M. Deo gratias.

Allen knielen

GEBEDEN NA DE HEILIGE MIS

Ave Maria (driemaal)

P. Ave Maria,

Allen: gratia plena, Dominus tecum,
benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Iesus.

Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostræ.
Amen.

Wees gegroet, Maria,
vol van genade, de Heer is met u;
gij zijt de gezegende onder de vrouwen, en gezegend is Jezus, de vrucht van uw schoot.
Heilige Maria, Moeder van God,
bid voor ons zondaars, nu en in het uur van onze dood. Amen.

Salve Regina met gebed

P. Salve, Regina,

Allen: Mater misericordiæ,
vita, dulcedo, et spes nostra,
salve.

Ad te clamamus, exsules filii
Evæ.

Ad te suspiramus, gementes et
flentes in hac lacrimarum valle.

Eia, ergo, advocata nostra, illos
tuos misericordes oculos ad nos
converte;

et Iesum, benedictum fructum
ventris tui, nobis post hoc
exsilium ostende.

O clemens, o pia, o dulcis
Virgo Maria.

P. Ora pro nobis, sancta Dei
Genitrix.

Allen: Ut digni efficiamur
promissionibus Christi.

P. Oremus

Deus, refugium nostrum et
virtus, populum ad te
clamantem propitius respice; et
intercedente gloriosa et imma-
culata Virgine Dei Genitrice
Maria, cum beato Ioseph eius
Sponso, ac beatis Apostolis tuis
Petro et Paulo, et omnibus
Sanctis, quas pro conversione
peccatorum, pro libertate et
exaltatione sanctæ Matris
Ecclesiæ, preces effundimus,
misericors et benignus exaudi.

Wees gegroet, Koningin,

Moeder van barmhartigheid,
ons leven, onze vreugde, onze
hoop, wees gegroet.

Tot u roepen wij, ballingen,
kinderen van Eva.

Tot u smeken wij, zuchtend en
wenend in dit dal van tranen.

Daarom dan, onze voorspreek-
ster, sla op ons uw barmhartige
ogen;

en toon ons, na deze balling-
schap Jezus, de gezegende
vrucht van uw schoot.

O goedertieren, o liefdevolle,
o zoete Maagd Maria.

Bid voor ons, Heilige Moeder
van God.

Opdat wij de beloften van
Christus waardig worden.

Laat ons bidden.

God, onze toevlucht en onze
kracht, zie genadig neer op het
volk dat tot U smeekt; en
verhoor barmhartig en goed-
gunstig de gebeden die wij tot
U richten voor de bekering van
de zondaars en voor de vrijheid
en de verheffing van onze
Moeder, de Heilige Kerk. Dat
vragen wij U op voorspraak van
Maria, de glorierijke en
onbevleete Maagd en Moeder
van God, van de H.Jozef, haar